

Prof. dr. Jože OSTERC

Prof. dr. Jože Osterc se je rodil v leta 1942 v vasi Kokoriči v občini Ljutomer. Osnovno šolo je obiskoval v Križevcih, klasično gimnazijo pa v Mariboru. Leta 1961 se je vpisal na agronomski oddelek Biotehniške fakultete v Ljubljani in leta 1966 uspešno končal študij z zagovorom svoje diplomske naloge. Po diplomi se je zaposlil najprej v Kmetijski zadrugi Mursko polje v Križevcih pri Ljutomeru, kot vodja obrata za kooperacijo. Od leta 1969 do 1970 je delal kot glavni tehnolog za pridelavo krme za govedo pri Agrokombinatu Emona v Ljubljani. Septembra 1970 pa se je zaposlil najprej kot strokovni sodelavec na Biotehniški fakulteti, Oddelku za živinorejo. Nato je postal asistent za področje živinoreje in nato še govedoreje. V letu 1972 je bil na strokovnem izpopolnjevanju pri prof. Staunu na Danskem, kjer se je spoznal s tehnikami proučevanja lastnosti mišičnih vlaken. Po vrnitvi je pričel z delom na lastnostih mišičnih vlaken pri govedu, tako da je v letu 1974 uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom »Premer in število mišičnih vlaken v *musculus longissimus dorsi* v povezavi s proizvodnimi lastnostmi nekaterih govejih pasem v Sloveniji«. V letu 1977 je bil izvoljen v naziv docenta, leta 1981 v naziv izrednega profesorja in v letu 1986 v naziv rednega profesorja za področje živinoreja, predmet govedoreja.

Prof. dr. Jože Osterc je nosilec predmetov Govedoreja, Sonaravno kmetijstvo na univerzitetnem študiju kmetijstva – zootehnika, Živinoreja na univerzitetnem študiju kmetijstva – agronomija in Sonaravno kmetijstvo na visokošolskem strokovnem študiju kmetijstva – zootehnika. Na podiplomskem študiju bioloških in biotehniških znanosti je nosilec predmetov Izbrana poglavja iz govedoreje in drobnice ter Načela sonaravnega kmetovanja. Pri tem gre izpostaviti predvsem predmet Sonaravno kmetijstvo, ki ga je profesor Osterc zasnoval kot temelj za razumevanja medsebojne povezanosti in soodvisnosti vseh procesov v kmetijstvu.

Že v sedemdesetih letih je aktivno sodeloval pri prenovi srednjih kmetijskih šol. Njegov predlog mreže srednjih kmetijskih šol je bil izbran kot osnova za organiziranje kmetijskega šolstva v Sloveniji. Sodeloval je tudi v mednarodni skupini na projektu »Izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje v kmetijstvu in gozdarstvu na področju Alpe-Jadran«. Prav tako so njegova prizadevanja za boljše možnosti opravljanja pedagoškega dela rezultirala v nakupu Pedagoško-raziskovalnih obratov, zato da imajo študentje možnosti opravljanja praktičnega pouka.

Tudi v letih 1990-1992 ter ponovno v obdobju 1993-1996, ko je bil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, je profesor Osterc neprekinjeno nadaljeval s pedagoškim delom ter s svojimi odločitvami omogočil številne infrastrukturne posodobitve na kmetijskih šolah in obeh slovenskih univerzah.

Prof. Osterc je bil nosilec številnih raziskovalnih nalog in projektov, v katerih je proučeval genetske in okoliške dejavnike rasti pri govedu. Iskal je optimalna kombinacijska križanja med pasmami govedi v povezavi z lastnostmi rasti in klavne kakovosti. S svojo doktorsko disertacijo se je uveljavil tako doma kot v tujini na področju temeljnih spoznanj s področja zakonitosti rasti mišičnih vlaken v povezavi s klavnimi lastnostmi. Njegovo delo so prepletali tudi številni raziskovalni projekti pašnih rej govedi za meso, ki temeljijo na pašnem izkoriščanju travnih površin. Pred tremi desetletji bi lahko ta del njegovega raziskovalnega dela poimenovali kot iskanje alternativnih načinov reje; danes pa predstavlja osnovo ekonomiki reje ter povečujejo makroekonomski pomen govedoreje. Rezultat tega dela so številne objave v domačih in tujih revijah (50) ter udeležba na številnih kongresih (96), kjer je predstavljal rezultate svojega dela. Od tega je bilo kar 11 uvodnih vabljenih referatov.

Veliko dela je vložil v prenos znanja v prakso, kar dokazuje njegovo bibliografija, ki obsega tudi 106 različnih strokovnih del. Njegovo raziskovalno delo na področju reje krav do jilj se je odrazilo tudi v pionirskem delo pri uvajanju reje krav do jilj in rejnic v Sloveniji, uvajanju novih pašnih tehnologij reje in pitanja in tudi spraviu krme. Pedagoško raziskovalni center za živinorejo v Logatcu ni služil le izobraževanju študentov, temveč tudi različnim demonstracijam za kmete in kmetijske strokovnjake. Kot predsednik Republiške komisije za oceno in odbiro bikov za o semenjevanje (od leta 1988 do leta 1997) je aktivno sooblikoval selekcijsko delo v govedoreji. Še posebej velja omeniti njegova prizadevanja za razvoj in dobrobit celotnega slovenskega kmetijstva, ki so se pokazala pri pripravi in sprejetju »Strategije razvoja slovenskega kmetijstva« v slovenskem parlamentu že v letu 1993. To je imelo daljnosežne posledice in omogočilo lažjo integracijo slovenskega kmetijstva v okviru vstopa Slovenije v Evropsko Unijo.

Svoje vodstvene in organizacijske sposobnosti je dokazoval že z vodenjem v Kmetijski zadrugi Mursko polje in Agrokombinatu Emona. Tudi na Biotehniški fakulteti je prevzel številne vodstvene funkcije.

Tako je bil od leta 1982 do leta 1989 predstojnik inštituta za živinorejo, od leta 1981 do leta 1983 namestnik predstojnika VTOZD za Živinorejo in nato do leta 1987 predstojnik Oddelka VTOZD za Živinorejo. V letih 1989 in 1990 je bil predstojnik Katedre za Govedorejo. Od leta 2004 do 2006 je bil dekan Biotehniške fakultete, dve leti prej in sedaj pa je prodekan na tej isti fakulteti.